

Lietuvos apeliacinis teismas patenkino Panevėžio apygardos prokuratūros apeliacinį skundą ir rokiškėną A. V. pripažino kaltu dėl neteisėto praturtėjimo. Jam skirta beveik 20 tūkst. eurų bauda ir konfiskuota 354 tūkst. eurų, kurie buvo rasti kratos metu jo namuose.

Šiomet gegužę Panevėžio apygardos teismas A. V. pripažino kaltu dėl neteisėto disponavimo akcizais apmokestinamomis prekėmis. Rokiškėnas buvo įsigijęs ir neteisėtai laikė 9 tūkst. 31 pakelį cigarečių be lietuviškų banderolių. Jų rinkos vertė – 21 tūkst. 526 eurai. Už disponavimą kontrabandinėmis cigaretėmis pirmos instancijos teismas skyrė A. V. 250 MGL (9 tūkst. 415 eurų) dydžio baudą.

Ikiteisminio tyrimo metu, per kratą A. V. namuose įrengtame seife buvo rasta ir išpūdinga suma grynujų pinigų – beveik 355 tūkst. eurų. Kilo įtarimas, kad šie pinigai yra gauti verčiantis neteisėta veikla. Ikiteisminiam tyrimui vadovavęs Panevėžio apygardos prokuratūros Antrojo baudžiamojo persekiojimo skyriaus prokuroras Aidas Amparavičius rokiškėnui pateikė kaltinimus ir dėl neteisėto praturtėjimo. Tačiau pirmos instancijos teismas A. V. išteisino dėl neteisėto praturtėjimo konstatavęs, kad nepadaryta veika, turinti nusikaltimo ar baudžiamojo nusižengimo požymių.

Šią nuosprendžio dalį prokuroras A. Amparavičius apskundė Lietuvos apeliaciniam teismui.

Kaip rašoma prokuroro apeliaciniame skunde, A. V. pripažino, kad namuose rastos cigaretės be lietuviškų banderolių priklauso jam, tačiau negalėjo logiškai paaiškinti, kam jam buvo reikalingas toks didelis kiekis cigarečių (nuteistasis parodė, kad cigaretės buvo skirtos atsidėkoti darbininkams, padėjusiems bulviakasyje). Prokuroras teigimu, policijos pareigūnų parodymai, kratų metu rasti užrašai ir kratos protokolai patvirtina, kad A. V. Rokiškio mieste vertėsi neteisėta cigarečių prekyba.

Kaip rašoma prokuroro apeliaciniame skunde, pirmosios instancijos teismas neįvertino, kad A. V. atžvilgiu 2000-2009 metais buvo priimti 4 teismo nuosprendžiai ir baudžiamieji įsakymai, kuriais jis pripažintas kaltu dėl neteisėto etilo alkoholio skiedinių laikymo, ir tai, pasak prokuroro, patvirtina, kad nelegali veikla galėjo būti vienas iš A. V. pajamų šaltinių.

Apeliaciniame skunde taip pat rašoma, kad pirmosios instancijos teismas neįvertino, kad A. V. nuo 2005 metų nedirbo, paskutines apmokestinamąsias pajamas jis gavo 2005-ųjų rugpjūčio mėnesį, todėl neaišku, koks buvo jo pragyvenimo šaltinis.

Po kratos, kurios metu jo namuose buvo rasti 350 tūkst. eurų, A. V. pareigūnams teigė, kad šie pinigai yra ne jo ir jis nesakys, kieno jie yra, o parodymus apie tai duos vėliau. Tik po 8

mėnesių Panevėžio apygardos prokuratūros prokurorui adresuotame paaiškinime A. V. nurodė, kad kratos metu rastus pinigus, kurie esą buvo skirti namo įsigijimui ir verslo kartu su sūnumi kūrimui per kelis kartus jam perdavė sūnus (iš viso 210 000 eurų), o dar 150 tūkst. eurų sumą jis pasiskolino iš 3 asmenų ir pateikė tai patvirtinančius paskolos raštelius bei vekselį.

Prokuratūros apeliaciniame skunde kritiškai vertinamos pirmosios instancijos teismo išvados, kad šie asmenys galėjo turėti paskolinimui skirtų piniginių lėšų. Ikiteisminio tyrimo metu specialistai pateikė išvadas, kad vienas iš paskolą skolinusių asmenų per metus uždirbo tiek, kiek be garantijų ir įkeitimų paskolino A. V. Kitas asmuo 50 tūkst. eurų be jokių palūkanų neva skolino A. V., nors pats tuo metu turėjo paėmęs ir negrąžinęs 172 tūkst. eurų dydžio paskolas. Trečias asmuo tariamai paskolino 50 tūkst. eurų buvusiam bendradarbiui A. V., su kuriuos nebendravo maždaug dešimtmetį, net nesidomėdamas, kam jam reikia pinigų.

Išnagrinėjęs prokuratūros skundą, spalio 11 dieną Lietuvos apeliacinis teismas paskelbė nuosprendį, kuriuo pripažino A. V. kaltu dėl neteisėto praturtėjimo.

Lietuvos apeliacinio teismo nuomone, nėra pagrįsta, kad baudžiamąją atsakomybę galintys pašalinti duomenys prisimenami tik praėjus daugiau nei pusei metų, o asmenys be jokių įkeitimų ir garantijų, nesidomėdami ar mažai domėdamiesi, kokiam tikslui reikalingi skolinami pinigai ir kaip jie bus grąžinti, ne pačiam artimiausiam draugui ar šeimos nariui skolina žymią teisėtai uždirbtų pinigų dalį arba beveik visas turimas santaupas, patys turėdami finansinių išsipareigojimų ir su turimais finansais susijusių planų.

„Išnagrinėjusi bylą apeliacine tvarka, remdamasi byloje surinktų ir įvertintų įrodymų visuma, kurie sudaro vieningą įrodomąją logišką grandinę, atitinkančią baudžiamojo proceso metu nustatytų faktinių aplinkybių visumą, teisėjų kolegija, konstatuoja, kad A. V. veiksmuose yra nusikaltimo, numatyto BK 189¹ dalyje sudėties objektyviosios ir subjektyviosios pusės požymiai“, – rašoma nuosprendyje.

Aukštesnės instancijos teismas nusprendė Panevėžio apygardos teismo 2019 m. gegužės 7 d. nuosprendį pakeisti: panaikinti jo dalį, kurioje A. V. buvo išteisintas dėl neteisėto praturtėjimo ir pripažinti jį kaltu dėl šio nusikaltimo. Už tai jam skirta 16 tūkst. 871 tūkst. eurų bauda, kurią jis privalo sumokėti per 2 metus. Iš A. V. taip pat konfiskuoti 354 tūkst. 370 eurų, kurie buvo rasti kratos metu.

Generalinės prokuratūros Komunikacijos skyriaus
vyriausioji specialistė Rasa Stundžienė

